

Súd:	Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka:	8Svk/13/2025
Identifikačné číslo spisu:	1021201403
Dátum vydania rozhodnutia:	19. júna 2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Kristína Babiaková
Funkcia:	predsedníčka senátu, sudkyňa spravodajkyňa
ECLI:	ECLI:SK:NSSSR:2025:1021201403.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kristíny Babiakovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudkyne JUDr. Anity Filovej a sudcu JUDr. Rastislava Dlugoša, PhD., v právnej veci žalobcu: Transparency International Slovensko o. z., Bajkalská 1496/25, Bratislava, IČO: 31 817 823, zastúpený: JANÍČEK LEGAL s. r. o., advokátska kancelária, Kominárska 2,4, Bratislava, proti žalovanej: Exportno-importná banka Slovenskej republiky, Grösslingova 1, Bratislava, IČO: 35 722 959, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 1576/100/2021 zo dňa 22. júna 2021, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Správneho súdu v Bratislave č. k. BA- 5S/219/2021-188 zo dňa 22. októbra 2024, takto

r o z h o d o l :

I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky návrh na prerušenie konania zamietla.

II. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudok Správneho súdu v Bratislave č. k. BA-5S/219/2021-188 zo dňa 22. októbra 2024 mení tak, že rozhodnutie žalovanej č. 1576/100/2021 zo dňa 22. júna 2021 zrušuje a vec vracia žalovanej na ďalšie konanie.

III. Žalobcovi priznáva právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov kasačného konania ako aj konania pred správnym súdom.

O d ô v o d n e n i e

I.

Priebeh administratívneho konania

1. Žalobca prostredníctvom žiadosti o sprístupnenie informácie (ďalej len „žiadost“) v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov (ďalej len „Infazákon“) žiadal od Exportno-importnej banky Slovenskej republiky (ďalej ako „Eximbanka“ alebo „žalovaná“) sprístupnenie týchto informácií:

a) súhrnná výška finančnej pomoci poskytnutá žalovanou tretím osobám na základe zákona č. 67/2020 Z. z. o niektorých opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej a nákazlivej ľudskej choroby COVID - 19 v znení neskorších predpisov, a to samostatne za rok 2020 a 2021,

pričom informáciu o výške pomoci žiadal rozdeliť samostatne podľa jednotlivých foriem poskytnutej finančnej pomoci,

b) identifikácia subjektov, ktorým bola finančná pomoc poskytnutá v zmysle informácie požadovanej pod písm. a), a to vrátane formy poskytnutej finančnej pomoci (t. j. najmä záruka na úver, úhrada úroku z úveru alebo odpustenie poplatku za záruku za úver) a výšky poskytnutej finančnej pomoci (ďalej spolu aj len „požadované informácie“).

2. O žiadosti rozhodla žalovaná rozhodnutím č. 1576/100/2021 z 25. mája 2021 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) tak, že sprístupnila informáciu vyššie uvedenú pod písm. a) a odmietla sprístupniť informáciu uvedenú vyššie pod písm. b). Odmietnutie odôvodnila tým, že vzhľadom na povinnosť povinnej osoby podľa § 37 zákona č. 80/1997 Z. z. o exportno-importnej banke Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o Eximbanke“), spočívajúcu v zachovávaní mlčanlivosti o všetkých záležitostiach, ktoré sa týkajú klientov, ktoré nie sú verejne prístupné, nemôže poskytnúť informácie a vyhovieť žiadosti.

3. O odvolaní žalobcu rozhodla žalovaná rozhodnutím č. 1576/100/2021 zo dňa 22. júna 2021 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“ alebo „rozhodnutie žalovanej“) tak, že odvolanie zamietla a prvostupňové rozhodnutie potvrdila. Uviedla, že je povinná požadované informácie chrániť ako informácie, ktoré sú predmetom bankového tajomstva podľa zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o bankách“) a odobrila postup prvostupňového orgánu podľa § 8 Infozákona. Poukázala na to, že povinnosť mlčanlivosti sa vzťahuje na všetky informácie o záležitostiach týkajúcich sa klientov žalovanej a nie je právne relevantné, či sa tieto informácie týkajú klientov a obchodov uzatváraných ako štandardné bankové operácie alebo uzatvárané v nadväznosti na osobitný zákon, ktorého cieľom je zmiernenie negatívnych následkov pandémie.

II.

Priebeh konania pred správnym súdom a jeho rozhodnutie

4. Proti rozhodnutiu žalovanej podal žalobca správnu žalobu na Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „správny súd“) a žiadal, aby správny súd zrušil napadnuté rozhodnutie a vec žalovanej vrátil na ďalšie konanie, eventuálne, aby súd uložil žalovanej povinnosť sprístupniť žalobcom požadované informácie v zmysle § 193 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“).

5. Žalobca namietal, že pri požadovaných informáciách nešlo o bankové tajomstvo. Argumentoval, že informácie žiadal pre účely verejnej kontroly nakladania s verejnými financiami, ktoré slúžili na zmiernenie negatívnych dopadov pandémie COVID-19. Žalobcom požadované informácie sa teda podľa neho týkajú nakladania s prostriedkami, ktoré predstavujú finančnú pomoc poskytovanú žiadateľom na podklade znenia § 25 ods. 1 zákona č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 (ďalej len „lex corona“). Poukázal na to, že finančnú pomoc, ktorá je poskytovaná žiadateľom v zmysle lex corona, poskytuje Ministerstvo financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo financií“) a nie žalovaná. Podľa žalobcu žalovaná vykonáva v rámci delegovaného výkonu verejnej správy iba prerozdelenie finančnej pomoci. Poukázal na to, že na ministerstvo financií sa nevzťahuje povinnosť zachovania bankového tajomstva a požadované informácie by mu ministerstvo financií v pozícii povinnej osoby muselo sprístupniť (za predpokladu, že by vykonávalo poskytovanie pomoci samostatne). V prejednávacom prípade podľa žalobcu platí, že prevažuje verejný záujem na sprístupnení požadovaných informácií, keďže prevaha verejného záujmu existuje aj v prípade poskytovania bankových záruk ako foriem štátnej pomoci. Žalobca poukázal na to, že každé jednotlivé obmedzenie sprístupnenia informácií podlieha testu proporcionality, keďže ním dochádza k zásahu do ústavou garantovaného práva na prístup k informáciám.

6. Správny súd v Bratislave ako právny nástupca Krajského súdu v Bratislave rozsudkom č. k. BA-5S/219/2021-188 zo dňa 22. októbra 2024 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) zamietol žalobu.

7. Správny súd konštatoval, že spornou otázkou vo veci bolo, či odmietnuté informácie (identifikácia subjektov, ktorým bola poskytnutá finančná pomoc) možno subsumovať pod predmet bankového tajomstva. S odkazom na § 91 ods. 1 zákona o bankách obsahujúci definíciu bankového tajomstva v

spojení s § 37 ods. 1 a 4 zákona o Eximbanke ustálil, že žalovaná je vo vzťahu k informáciám týkajúcim sa jej klientov (t. j. vrátane požadovanej informácie v časti identifikácie subjektov) viazaná povinnosťou mlčanlivosti, ktorej prelomenie v podobe poskytnutia informácie tretím osobám je možné realizovať len so súhlasom dotknutého klienta. Pri dodržiavaní mlčanlivosti je žalovaná povinná postupovať rovnako ako pri ochrane informácií a dokladov, ktoré sú predmetom bankového tajomstva. Výnimku (t. j. poskytnutie predmetných informácií) môže žalovaná realizovať len na písomné vyžiadanie v prípadoch uvedených v osobitnom predpise, ktorým je v zmysle poznámky pod čiarou zákon o bankách. Žalovaná by mohla poskytnúť požadovanú informáciu (identifikáciu subjektov) a prelomiť tak ochranu bankového tajomstva alternatívne so súhlasom dotknutej osoby, alebo aplikáciou zákonom predpokladaných výnimiek obsiahnutých v § 91 ods. 4 zákona o bankách, pri ktorých však adresátom poskytnutia informácie budú špeciálne subjekty, tam uvedené (napr. orgány činné v trestnom konaní, daňové úrady a pod.). Preto uzavrel, že podľa § 8 ods. 1 Infozákona žalovaná nemohla za aktuálneho (v rozhodnom čase platného a účinného) znenia zákonných ustanovení sprístupniť požadované informácie v časti identifikácie konkrétnych subjektov.

8. Správny súd vyhodnotil ako nedôvodnú aj žalobnú námietku súvisiacu s nesprávnym právnym posúdením z dôvodu, že žalovaná pri nesprístupnení neskúmala materiálny charakter obmedzenia prístupu k informáciám, teda nesprístupnenie požadovaných informácií nepodrobila testu proporcionality, čím došlo k nesprávnej aplikácii § 12 Infozákona. Z prvostupňového rozhodnutia žalovanej je zrejmé, že poskytla požadované informácie v časti, kedy žalobca žiadal súhrnnú výšku poskytnutej finančnej pomoci. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaná sa zaoberala materiálным charakterom obmedzení aj samotných požadovaných informácií. K požiadavke vykonania testu proporcionality uviedol, že posúdenie nevyhnutnosti a váženía jednotlivých záujmov uskutočnil priamo zákonodarca prijatím právnej úpravy Infozákona, príp. zákona o bankách (definujúcim bankové tajomstvo a možnosť jeho prelomenia).

9. Správny súd tiež zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania, pretože nevzhliadol v konaní potrebu iniciovania konania o súlade § 8 Infozákona s Ústavou SR. Poukázal na to, že právo na informácie nie je právom absolútnym a samotný čl. 26 ods. 4 Ústavy SR ponecháva možnosť jeho prípadného obmedzenia na zákonnú úpravu. Skutočnosť, že obmedzenie v prípade § 8 Infozákona je v porovnaní s § 11 Infozákona rigidnejším, ešte sama osebe neindikuje rozpor s Ústavou SR.

III.

Kasačná sťažnosť a priebeh konania na kasačnom súde

10. Proti napadnutému rozsudku správneho súdu podal žalobca - sťažovateľ kasačnú sťažnosť z dôvodu porušenia práva na spravodlivý proces, nesprávneho právneho posúdenia veci a odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu podľa § 440 ods. 1 písm. f), g) a h) SSP. Žiadal zmeniť napadnutý rozsudok a zrušiť rozhodnutie žalovanej ako aj prvostupňové rozhodnutie.

11. Sťažovateľ namietal, že správny súd sa arbitrárne rozhodol oprieť svoju argumentáciu o neexistenciu potreby realizácie testu proporcionality, a to z dôvodu, že test proporcionality učinil za neho zákonodarca. Uvedená argumentácia je podľa sťažovateľa nielen právne nesprávna, ale nie je ani presvedčivo odôvodnená a opomína argumentačný rámec podopretý príslušnou judikatúrou napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Sžik/4/2019 zo dňa 2. júna 2020. Namietal tiež to, že správny súd sa riadne nevysporiadal s jeho návrhom na prerušenie konania a nijako nereagoval na konkrétne námietky sťažovateľa ohľadom neústavnosti § 8 ods. 1 Infozákona.

12. Uviedol, že z ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu vyplýva, že každé jednotlivé obmedzenie sprístupnenia informácií podlieha testu proporcionality, keďže ním dochádza k zásahu do ústavou garantovaného práva na prístup k informáciám. Z rozhodovacej praxe kasačného súdu podľa sťažovateľa vyplýva, že § 12 Infozákona sa rovnako aplikuje aj na § 8 Infozákona, čo správny súd však odmietol vykonať, pričom konštatoval, že túto proporcionalitu vykonal už zákonodarca.

13. K namietanému nesprávnemu právnemu posúdeniu uviedol, že správny súd sa nezaoberal jeho námietkou, že na žalovanú sa zákon o bankách nevzťahuje, a to najmä v súvislosti so skutočnosťou, že žalovaná je povinnou osobou v zmysle § 2 ods. 2 Infozákona. Zdôraznil, že ním požadované informácie žiadal pre účely verejnej kontroly nakladania s verejnými financiami, ktoré slúžili na zmiernenie negatívnych dopadov pandémie COVID-19 a predstavujú finančnú pomoc poskytovanú štátom na podklade § 25 ods. 1 lex corona. Predmetnú finančnú pomoc poskytuje ministerstvo financií a nie žalovaná z vlastných súkromných zdrojov/zo zdrojov jednotlivých vkladateľov - klientov.

Žalovaná vykonávala v rámci delegovaného výkonu verejnej správy iba prerozdelenie finančnej pomoci, ktorej poskytovateľom je ministerstvo financií.

14. Sťažovateľ nepopiera, že prerozdelenie a čerpanie týchto stimulov môže mať racionálny základ a môže byť dokonca ekonomicky prospešné, resp. spôsobilé napraviť aspoň čiastočne zásah do práv jednotlivcov zo strany štátu. Sťažovateľ však zdôrazňuje, že pri čerpaní verejných finančných prostriedkov vo veľkom rozsahu je nevyhnutné, aby štát umožnil občanom verejnú kontrolu nakladania s týmito prostriedkami, a to na základe ich ústavného práva na prístup k informáciám.

15. Sťažovateľ tiež poukázal na to, že na ministerstvo financií sa nevzťahuje povinnosť zachovania bankového tajomstva a teda požadované informácie by mu v pozícii povinnej osoby muselo sprístupniť - za predpokladu, že by vykonávalo poskytovanie pomoci samostatne. Sťažovateľ má za to, že akákoľvek opačná argumentácia vedie k možnosti svojvôle zo strany subjektov verejného práva, ktoré môžu vyňať časť nakladania s verejnými prostriedkami prostredníctvom účelového poverenia subjektu, ktorý zo svojej podstaty má možnosť využitia niektoej z výnimiek obsiahnutých v Infozákone.

16. V súvislosti s návrhom na prerušenie konania sťažovateľ uviedol, že § 8 ods. 1 Infozákona je/mohol by byť v rozpore s čl. 26 ods. 1, 2 a 4 Ústavy SR a čl. 13 ods. 4 Ústavy SR. Sťažovateľ tento návrh predložil, ak by súd dospel k názoru, že prima facie protiústavné znenie § 8 ods. 1 Infozákona nie je možné preklenúť ústavne konformným výkladom alebo ani ústavne konformný výklad nezabezpečí žalobcovi sprístupnenie požadovaných informácií.

17. Vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti žalovaná uviedla, že podľa jej presvedčenia sťažovateľ nebol nijako obmedzený nesprávnym postupom súdu a nedošlo k porušeniu procesných ustanovení. Súd sa podľa jej názoru dostatočne vysporiadal s argumentmi vznesenými sťažovateľom. Vyjadril názor, že toto súdne konanie je možné považovať v podstatnej časti za účelové. Napriek tomu, že sám sťažovateľ uvádza, že na ministerstvo financií sa nevzťahuje povinnosť zachovania bankového tajomstva, napriek tomu sa na neho neobrátil so žiadosťou o informácie. Tiež konštatoval, že nie je dôvod na prerušenie konania, keďže zákonodarca osobitným zákonom určil, ktoré informácie môžu byť predmetom ochrany. Kasačnú sťažnosť žiadal zamietnuť.

IV.

Posúdenie kasačného súdu

18. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP), po zistení, že kasačná sťažnosť sťažovateľa bola podaná včas (§ 443 ods. 1 SSP), oprávnenou osobou (§ 442 ods. 1 SSP) a je prípustná (§ 439 ods. 1 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k názoru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

19. Kľúčovou právnou otázkou v predmetnej veci bolo, či informácie požadované sťažovateľom - identifikácia subjektov, ktorým bola finančná pomoc poskytnutá v zmysle informácie požadovanej pod písm. a), a to vrátane formy poskytnutej finančnej pomoci (t. j. najmä záruka na úver, úhrada úroku z úveru alebo odpustenie poplatku za záruku za úver) a výšky poskytnutej finančnej pomoci - možno zaradiť pod predmet bankového tajomstva podľa § 8 ods. 1 Infozákona, keďže podľa uvedeného ustanovenia žalovaná odmietla ich sprístupnenie.

20. Podľa § 8 ods. 1 Infozákona v znení účinnom do 31. decembra 2024 ak požadovaná informácia tvorí utajovanú skutočnosť podľa osobitného zákona alebo je predmetom bankového tajomstva alebo daňového tajomstva podľa osobitného zákona, ku ktorým žiadateľ nemá oprávnený prístup, povinná osoba ju nesprístupní s uvedením odkazu na príslušný právny predpis.

21. Podľa § 37 ods. 1 zákona o Eximbanke na všetky informácie o záležitostiach, ktoré sa týkajú klientov Eximbanky, ktoré nie sú verejne prístupné, najmä na informácie o uskutočnených obchodoch a stavoch na účtoch podľa § 24 ods. 5 písm. k), sa vzťahuje povinnosť mlčanlivosti. Tieto informácie je Eximbanka povinná chrániť pred zneužitím, vyzradením, poškodením, zničením, stratou alebo odcudzením. Informácie a údaje, na ktoré sa vzťahuje povinnosť mlčanlivosti, môže Eximbanka poskytnúť tretím osobám len s predchádzajúcim písomným súhlasom dotknutého klienta alebo na jeho písomný pokyn. Zmluvy uzavreté v pôsobnosti Eximbanky pri vykonávaní činností podľa § 2, ktoré obsahujú informácie a údaje, na ktoré sa vzťahuje povinnosť mlčanlivosti, sa nezverejňujú.

22. Podľa § 37 ods. 4 prvá veta zákona o Eximbanke pri ochrane informácií a údajov podľa odseku 1 postupuje Eximbanka rovnako ako pri ochrane informácií a dokladov, ktoré sú predmetom bankového tajomstva.

23. Na úvod kasačný súd uvádza, že sa plne stotožňuje so záverom žalovanej ako aj správneho súdu, že žalovaná ako právnická osoba zriadená zákonom o Eximbanke síce nie je bankou (§ 1 ods. 5 zákona o Eximbanke), ale aj napriek tomu pri informáciách o záležitostiach, ktoré sa týkajú jej klientov, ktoré nie sú verejne prístupné, najmä pri informáciách o uskutočnených obchodoch a stavoch na účtoch, postupuje rovnako ako pri ochrane informácií, ktoré sú predmetom bankového tajomstva (§ 37 ods. 1 a 4 zákona o Eximbanke). Pokiaľ teda ustanovenie § 8 ods. 1 Infozákona v súvislosti s obmedzením prístupu k informáciám pre ochranu bankového tajomstva odkazuje na „osobitný predpis“, je potrebné za taký považovať aj zákon o Eximbanke, ktorý výslovne s týmto typom informácií spája rovnakú ochranu ako pri bankovom tajomstve. Uvedené platí aj z toho dôvodu, že hoci nadväzujúca poznámka pod čiarou neobsahuje odkaz na zákon o Eximbanke, upravuje len demonštratívny výpočet osobitných predpisov (obsahuje pojem „napríklad“) a preto ochrana bankového tajomstva môže vyplývať aj z iného zákona, než len zo zákona o bankách. Aj keď teda žalovaná nie je bankou a nevzťahuje sa na ňu zákon o bankách, pri plnení povinností povinnej osoby podľa Infozákona môže obmedziť sprístupnenie informácií aj s odkazom na ochranu bankového tajomstva, a to podľa § 8 ods. 1 Infozákona v spojení s § 37 ods. 1 a 4 zákona o Eximbanke.

24. Uvedený záver však podľa kasačného súdu neznamena, že akékoľvek informácie, ktoré by boli žiadateľmi od žalovanej požadované podľa Infozákona, by mohla nesprístupniť s odkazom na ustanovenie § 8 ods. 1 Infozákona, a teda, že tieto sú „predmetom bankového tajomstva“. Povinnosťou žalovanej preto bolo v tu posudzovanej veci materiálne posúdiť či informácie, ktoré sťažovateľ žiadal, naozaj možno zahrnúť do „predmetu bankového tajomstva“. K materiálnemu prístupu pri sprístupňovaní informácií sa kasačný ako aj ústavný súd vyslovili opakovane, keď judikovali, že pri nesprístupnení informácie nepostačuje len splnenie formálnej podmienky ochrany určitej informácie, t. j. odkaz na príslušnú právnu normu, ale je potrebné aj splnenie materiálnej podmienky označenia informácie za chránenú - t. j. objasnenie, prečo naozaj existuje potreba danú informáciu chrániť a či tento dôvod v čase podania žiadosti stále trvá, a či sa ochrana vzťahuje na celú informáciu alebo jej časť (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 SžI 1/2009 zo dňa 3. novembra 2009, rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 464/2010 zo dňa 10. novembra 2011). Ako nesprávny preto kasačný súd vyhodnotil záver správneho súdu, ktorý odobril nesprístupnenie požadovaných informácií len s odkazom na ochranu bankovým tajomstvom bez ďalšieho právneho posúdenia, či požadované informácie pod predmet bankového tajomstva naozaj spadajú.

25. Za účelom posúdenia, aké informácie možno podradiť pod „predmet bankového tajomstva“ (takto obmedzenie sprístupnenia informácií vymedzuje § 8 ods. 1 Infozákona), siahol žalovaný ako aj správny súd po definícii bankového tajomstva uvedenej v zákone o bankách. Podľa v § 91 ods. 1 zákona o bankách bankovým tajomstvom sú všetky informácie a doklady o záležitostiach týkajúcich sa klienta banky alebo klienta pobočky zahraničnej banky, ktoré nie sú verejne prístupné, najmä informácie o obchodoch, stavoch na účtoch a stavoch vkladov. Vzhľadom na to, že bankovým tajomstvom sú chránené aj informácie vedené Eximbankou, ktorá bankou podľa zákona o bankách nie je, je možné konštatovať, že uvedená definícia nie je primárne naviazaná na subjekt poskytujúci alebo odoberajúci dané služby ale na povahu záväzkového vzťahu/obchodu, ktorý medzi inštitúciou a klientom vzniká. Podstata ochrany bankového tajomstva je postavená na špecifickom súkromnoprávnom zmluvnom vzťahu, ktorý vzniká na základe dôvery, ktorá zaväzuje inštitúcie k povinnosti mlčanlivosti o informáciách jej klientov a taký zmluvný záväzok sa zákonodarca rozhodol chrániť. Vznik takéhoto vzťahu nie je nutne podmienený aj skutočným poskytnutím služby zo strany inštitúcie, ale môže vzniknúť už získaním informácií. Pre posúdenie ochrany bankovým tajomstvom je preto nepodstatné, že uvedené informácie by ministerstvo financií mohlo poskytnúť, keďže je rovnako povinnosťou žalovanej skúmať, či požadované informácie sú bankovým tajomstvom naozaj chránené.

26. Za charakteristické bankové obchody, ktoré sú primárne chránené bankovým tajomstvom, je potrebné považovať najmä prijímanie vkladov, poskytovanie úverov či poskytovanie investičných služieb (§ 2 zákona o bankách). V súlade s touto definíciou bankových obchodov ustanovenie § 37 ods. 1 zákona o Eximbanke, ktoré v spojení s § 37 ods. 4 zákona o Eximbanke chráni informácie ako predmet bankového tajomstva, odkazuje najmä na činnosť Eximbanky vyslovene upravenú zákonom ako vedenie klientskych účtov a účtov pre holdingové fondy slúžiace na implementáciu nástrojov finančného inžinierstva podľa osobitného predpisu (§ 24 ods. 5 písm. k) zákona o Eximbanke). Ustanovenia § 37 ods. 1 a 4 zákona o Eximbanke tak bankovým tajomstvom bez ďalšieho nechránia všetky činnosti upravené zákonom o Eximbanke v § 2 a s tým súvisiacich ustanoveniach. Povinnosťou

žalovanej preto bolo aj v tomto kontexte posúdiť, či informácie, ktoré sťažovateľ požadoval, sú všetky predmetom bankového tajomstva a sú tak chránené pred sprístupnením podľa ustanovenia § 8 ods. 1 Infozákona.

27. Podľa § 25 ods. 1 lex corona na zmiernenie negatívnych následkov pandémie a na podporu udržania prevádzky v malých podnikoch alebo stredných podnikoch ministerstvo financií môže poskytnúť finančnú pomoc. Finančná pomoc sa poskytuje prostredníctvom inštitúcií, ktorými sú Exportno-importná banka Slovenskej republiky a Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s. (ďalej len "sprostredkovateľ pomoci"), v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok, na základe a za podmienok ustanovených týmto zákonom, osobitnými predpismi 42) a zmluvou medzi ministerstvom financií a sprostredkovateľom pomoci.

28. Podľa § 25 ods. 2 lex corona finančnú pomoc podľa odseku 1 možno poskytnúť vo forme

a) záruky za úver poskytnutý sprostredkovateľom pomoci,

b) úhrady úroku z úveru poskytnutého sprostredkovateľom pomoci (ďalej len "bonifikácia úroku").

29. Kasačný súd na základe kasačných námietok sťažovateľa v súlade s vyššie uvedenými východiskami preto posudzoval charakter požadovaných informácií v kontexte formy finančnej pomoci poskytovanej podľa § 25 ods. 1 a 2 lex corona a dospel k záveru, že tieto nie je možné považovať za predmet bankového tajomstva. Informácie požadované sťažovateľom nie sú totiž informáciami o súkromnoprávnom vzťahu a bankových obchodoch/vzťahoch medzi žalovanou a jej klientmi (sťažovateľ nežiadal informácie o samotných úveroch). Požadované informácie sú informáciami o verejnoprávnom vzťahu medzi ministerstvom financií a klientmi žalovanej (poskytnutie finančnej pomoci vo forme záruky za úver alebo úhrady úroku z úveru), ktoré síce súvisia s bankovými činnosťami žalovanej (poskytnutými úvermi), ale v tomto prípade nemajú súkromnoprávny charakter a nie je možné ich podradiť pod bankové činnosti chránené bankovým tajomstvom. Informácie požadované sťažovateľom sa totiž netýkajú súkromnoprávneho vzťahu medzi žalovanou a jej klientmi, ale v zmysle ustanovenia § 25 ods. 1 lex corona má v týchto žalovaná len postavenie sprostredkovateľa finančnej pomoci poskytovanej ministerstvom financií. V tomto prípade ide teda o verejnoprávny vzťah medzi ministerstvom financií a žiadateľmi o poskytnutie finančnej pomoci, ktorá bola/je poskytovaná ako štátna pomoc a týka sa nakladania s verejnými prostriedkami, na ktorej transparentnosti je nepochybne verejný záujem.

30. Ako vyplýva z poznámky pod čiarou 42) k ustanoveniu § 25 ods. 1 lex corona žalovaná ako sprostredkovateľ resp. vykonávateľ finančnej pomoci postupuje v súlade s nariadeniami Európskej komisie upravujúcimi poskytovanie štátnej pomoci de minimis/minimálnej pomoci (Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1407/2013 z 18. decembra 2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis, Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1408/2013 z 18. decembra 2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis v sektore poľnohospodárstva, Nariadenie Komisie (EÚ) č. 717/2014 z 27. júna 2014 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis v sektore rybolovu a akvakultúry). Ako štátnu pomoc de minimis činnosť žalovanej realizovanú na základe ustanovenia § 25 ods. 1 zákona o Eximbanke označuje aj verejne prístupná Schéma pomoci de minimis na podporu udržania prevádzky a zamestnanosti v malých podnikoch a stredných podnikoch na účely preklenutia nepriaznivého obdobia spôsobeného pandemiou COVID-19 z apríla 2020 (<https://www.mfsr.sk/sk/financie/financny-trh/specializovane-cinnosti/statna-pomoc-minimalna-pomoc/>), ktorá bližšie stanovuje vzťahy medzi ministerstvom financií a žalovanou pri sprostredkovaní danej finančnej pomoci. Záver o tom, že požadované informácie nie je možné zaradiť pod predmet bankového tajomstva, odôvodňuje aj to, že samotné ministerstvo financií pri výkone danej činnosti vykonáva nad Eximbankou kontrolu dodržiavania podmienok poskytovania finančnej pomoci podľa zákona č. 10/1996 o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (§ 25 ods. 11 zákona o Eximbanke).

31. Sprostredkovanie finančnej pomoci na základe § 25 ods. 1 zákona o Eximbanke je tak jednoznačne zaradené medzi štátnu pomoc de minimis/minimálnu pomoc a informácie, ktoré žiadal sťažovateľ (identifikácia subjektov, ktorým bola pomoc poskytnutá, forma a výška pomoci), vzhľadom na ich charakter - poskytovanie verejných prostriedkov súkromným subjektom, podlieha navyše samostatnej úprave zverejňovania. V zmysle § 11 a nasl. zákona č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako „zákon o štátnej pomoci“) sú/majú byť uvedené údaje aktívne zverejňované vo verejne prístupnom

centrálnom registri (§ 13 ods. 4 zákona o štátnej pomoci). Podľa § 13 ods. 1 zákona o štátnej pomoci sa okrem iného v registri zverejňujú aj základné identifikačné údaje o príjemcovi minimálnej pomoci, forma poskytnutia minimálnej pomoci a výška poskytnutej minimálnej pomoci zaokrúhlená na eurocenty (§ 13 ods. 1 písm. a), c) a e) zákona o štátnej pomoci.

32. Z uvedeného vyplýva, že informácie, ktoré sťažovateľ žiadal v kontexte formy finančnej pomoci poskytovanej podľa § 25 ods. 1 a 2 lex corona, nemožno zahrnúť pod predmet bankového tajomstva, keďže nejde o bankové činnosti vykonávané Eximbankou, ale o sprostredkovanie štátnej pomoci realizovanej ministerstvom financií vo forme záruky za úver alebo úhrady úroku z úveru. Skutočnosť, že zákonodarca sa rozhodol poveriť sprostredkovaním finančnej pomoci inštitúciou akou je Eximbanka, na ktorej niektoré činnosti sa vzťahuje ochrana bankovým tajomstvom, nemôže byť sama osebe dôvodom na obmedzenie práva na prístup k informáciám o štátnej pomoci de minimis a dôvodom na zamedzenie vykonávania verejnej kontroly.

33. Uvedený záver kasačného súdu znamená, že právne posúdenie žalovaného ako aj správneho súdu bolo v kontexte formy finančnej pomoci poskytovanej podľa § 25 ods. 1 a 2 lex corona nesprávne, keď požadované informácie neboli sprístupnené s odkazom na to, že spadajú pod predmet bankového tajomstva, a preto zmenil napadnutý rozsudok správneho súdu tak, že zrušil rozhodnutie žalovanej a vrátil jej vec na ďalšie konanie. Iné prípadné zákonné dôvody nesprístupnenia požadovaných informácií nebolo v kompetencii kasačného súdu skúmať. Žalovaná bude v ďalšom konaní viazaná právnym názorom kasačného súdu a v týchto intenciách opakovane posúdi žiadosť sťažovateľa.

34. Kasačný súd tiež neopomína, že sťažovateľ podľa znenia žiadosti žiadal zjavne aj informácie týkajúce sa finančnej pomoci poskytovanej podľa § 25a ods. 1 a 2 lex corona (forma odpustenia poplatku za záruku za úver). Vzhľadom však na to, že sťažovateľ v kasačnej sťažnosti vedie svoju argumentáciu len v súvislosti s formou finančnej pomoci poskytovanej podľa § 25 ods. 1 a 2 lex corona a správny súd sa k tejto pomoci tiež nevyjadril, ani kasačný súd nebol oprávnený k danej problematike vysloviť právny názor. Vzhľadom však na zrušenie rozhodnutia žalovanej, žalovaná v ďalšom konaní posúdi celú žiadosť sťažovateľa komplexne.

35. Pokiaľ sťažovateľ namietal, že správny súd sa nevysporiadal s jeho argumentáciou k potrebe vykonania testu proporcionality a prerušenia konania, kasačný súd dáva do pozornosti sťažovateľa, že už notoriou v rámci práva na spravodlivý proces je, že správny súd nemusí dať detailné odpovede na všetky otázky nastolené účastníkom konania alebo odpovedať na každú jeho námietku či argument, ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia správneho súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, by malo postačovať na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces. Kasačný súd v tomto kontexte preto prijal záver, že zo záverov správneho súdu k potrebe vykonania testu proporcionality (bod 37 napadnutého rozsudku) a k návrhu na prerušenie konania (bod 39 napadnutého rozsudku) bolo zrejmé jeho právne posúdenie, ktoré mohol kasačný súd posúdiť.

36. Vzhľadom na to, že kasačný súd dospel k záveru, že požadované informácie v kontexte formy finančnej pomoci poskytovanej podľa § 25 ods. 1 a 2 lex corona nespádajú pod „predmet bankového tajomstva“ a postupoval tak podľa účinného znenia ustanovenia § 8 ods. 1 Infozákona, pre jeho rozhodnutie už nebolo relevantné posúdiť ďalšie kasačné námietky sťažovateľa k vykonaniu testu proporcionality či k súladu ustanovenia § 8 ods. 1 Infozákona s ústavou. Keďže kasačný súd vychádzal z účinného zákonného ustanovenia a vyhovel zásadnej kasačnej námietke sťažovateľa, uvedené kasačné body sťažovateľa stratili význam. Preto kasačný súd návrh sťažovateľa na prerušenie kasačného konania z dôvodu iniciovania konania o súlade právnych predpisov zamietol.

V.

Záver

37. Sumarizujúc vyššie uvedené skutočnosti dospel kasačný súd k tomu záveru, že napadnutý rozsudok správneho súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g) SSP), rovnakou vadou (nezákonnosťou) podľa zistení kasačného súdu trpí aj rozhodnutie žalovanej (§ 191 ods. 1 písm. c) SSP). Keďže správny súd žalobu sťažovateľa zamietol, kasačný súd postupom

podľa § 462 ods. 2 SSP a § 191 ods. 1 písm. c) SSP zmenil napadnutý rozsudok správneho súdu tak, že zrušil rozhodnutie žalovanej a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

38. V ďalšom konaní bude žalovaná postupovať spôsobom načrtnutým kasačným súdom vyššie (najmä bod 33). Žalovaná je pritom viazaná vyjadreným právnym názorom kasačného súdu (§ 469 SSP).

39. O nároku na náhradu trov konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 1 SSP tak, že plne úspešnému žalobcovi/sťažovateľovi priznal právo na úplnú náhradu trov kasačného konania, ako aj trov konania pred správnym súdom (§ 175 ods. 1 SSP). O výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 175 ods. 2 SSP).

40. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0 (§ 463 SSP v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

P o u č e n i e :

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.